

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijače velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rusija je v delo stopila.

Vojna mej Rusijo in Turčijo je kakor napovedana. Poslanik Ignatiev je izročil turškeji vladi ultimatum. In bil je zadnji čas, da je vstal silni starši brat slovanske rodbine, da reši mlajše slabše brate na jugu.

Srbi so po dolgem, vstrajnem, krvavem boji prevečini morali umakniti se. Utrdbe pri Djunis, katere so Srbi junaško branili v šestdnevnej bitvi proti presili turškeji, padle so premagane potem ko so se Turki odpočili, pomnožili in z 80.000 možmi in težkimi kanoni šli na Horvatovića, ki je komaj 20.000 mož imel. 28. okt. je Horvatović še nazaj vrgel naskakujoče Turke z Djunisa, ali 29. okt. so bili Srbi že preslabi, morali so se umakniti v Kruševac, staro slavno mesto srbskih carjev. Ker Kruševac nij utrjen, ne bi se mogel dolgo braniti, in Turki bi ga kmalu vzeli, potem pa proti Belgradu operirali, mej potoma po svojej navadi, vse požigali in vse pomorili. Zadnji čas je bil, da je Rusija vzdignila se in zaklicala Turku: stoj!

In slava Rusija je to storila. 30. okt. je sam ruski car, zvedevši o srbskih nesrečah na bojiščih, telegrafično ukazal ruskemu poslaniku na carigradskem dvoru, da naj zahteva od Tučije: Predno preteče osem in štirideset ur, ima turška vlada svojim vojskam ukazati, naj nehajo z vsem vojevanjem, Turčija pa sprejme premirje za šest tednov; če ne, potem ima Ignatiev s svojimi ljudmi vred zapustiti Carigrad in Rusija pretrga vso diplomatsko zvezo s Turčijo, t. j. potem maršira ruska vojska čez mejo.

Brez dvombe so Turki precej sprejeli premirje. Iz Belgrada se poroča, da je Srbija s

Turčijo celo za dva meseca že naredila premirje, morda v strahu, da ne bi Rusija ob pravem času vmes posegla.

Kdor pa upa, da bode iz premirja nastal mir, ta se vara. Mi smo prepričani in smelo trdimo, da ko izteče premirje, začne se velika vojska z Rusijo. Rusija bode namreč v zvezi z našo monarhijo (kljub vsem ustavovnim kričanjem) in z dovoljenjem Prusije terjala taci garancij za avtonomijo in osvobojenje Bulgarov in Srbov v Bosni in Hercegovini, katerih Turčija ne bode dovolila in jih tudi izvršiti zmožna nij. Konec premirja je torej začetek večje vojne. Rusija potrebuje še malo časa, da se dovolj pripravi na slavno delo.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 30. okt. [Izv. dop.]

„Vihar v čašici vode“, tako se sme imenovati velikansko ropotanje ustavoverne stranke vsled znanega odgovora vladnega na interpelacijo. Človek, kateri ne pozna naših Papenhajmerjev, moral je po nezasišanem hrupu misliti, da se bode takoj izrekla kakova nezaupnica ministerstvu, potem da ali ministerstvo odstopi ali se državni zbor razpusti. No nij take sile, razdvojeni bratje se brzo zopet najdejo in vse nij družega bilo, nego „Missverständniss“. V današnji seji smo to, kar smo brali že dva dni na drobno premleteno v oficijoznih listih, v starem Kazimiru „Fremdenblatt“, v starej „Presse“, v „Tagespresse“ itd., slišali iz ust ministerskega predsednika. Knez Auersperg je proti svojej navadi skušal mehkeje govoriti, da ne bi zopet rahlušesnih levičarjev s kakim poveljniškim tonom razžalil. Rekel je, da vlada v svojem odgovoru, ko se zavaruje proti vsakojakim izjavam, nij

mislila na izjavo državnega zbora, to je na interpelacijo.

Po nasvetu Herbstovem je bilo skleneno, da se ima debatirati o vladnem odgovoru na obe interpelaciji v prihodnji seji, ki pa bode še le v soboto 4. t. m. Govornikov se je uže nad 30 vpisalo in sicer cela vrsta ustavovernih, še predno je bilo skleneno, da pride do debate. Od opozicije so se dali vpisati kot govorniki grof Hohenwart, dr. Pražak, dr. Fanderlik, dr. Vošnjak, Pavlinovič, Nabergoj itd. Koliko od teh na vrsto pride, ne more se vedeti, ker je lahko mogoče, da večina sklence konec debate in pusti le še skupne govornike govoriti. Giskra se je precej za Hohenwartom dal vpisati. Kakšen žalosten dokaz javne morale v Avstriji, da se mož, ki je tako malo častno rolo igral v Ofenhajmowej pravdi, sme povsod v javnost siliti in mej prvimi biti v izvoljenem ljudskem zastopu.

Iz Rusije 28. oktobra.

[Izv. dop.]

Naši časniki so polni o poslanji g. Ignatieva. Nekateri mislijo, da bode razkril svojo togo v vojnem smislu, da je nesel ultimatum (telegraf poroča, da je res Ur.) naše vlade v Konstantinopelj, kateri formulujejo jako različno. Iz vseh podobnih komentarov je vidno samo jedno: da vsi oni nič ne vedo, ki govorijo o miroljubji Aleksandra II itd. Ruski kanoni morejo prav gromko načeti, svojo strašno godbo. In bodo!

Vaš izvrstni pisatelj „političnih pisem“ ves ne sodi namreč, ka so časi uže minoli, v katerih je imel izrek „sic volo, sic jubeo“ svoje ozke znašnje v resnici tudi. Iz tega sledi, da absolutnih gospodarstev v sedanjej Evropi prav za prav nij več, monarhi morajo

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

XIV.

(Dalje.)

„Ali si bil sam?“ izprašuje nadalje Pavla in postaja bolj in bolj blede.

„Ne, moja mala ženka; bila je z menoj tudi neka dama. A to je izpoved, dalje torej.“

„Ne smem li imena one gospe izvedeti?“

„Ne, — kajti to nij v mojej moči in za to pustiva to stvar.“

„Kakor ti drago; a očiten dokaz je to, da si skušnjo slabo dostal.“

„Skušaj me na drugi način; kajti se svojo častjo sem obljubil, da imena omenjene gospe ne izdam.“

„Naj bo! V koga si zaljubljen?“

„To je najtežja preskušnja, koja se more staviti.“

„A obljubil si, da bodeš odkritosrčen, če te častna beseda ne zavira.“

„Da, in torej hočem tudi biti. Če sem v koga zaljubljen, sigurno sem v — tebe.“

„Je-li to istina?“ praša ga Pavla skoro nezadovoljna.

„Da, na čast in vero, če trdiš, da ljubim.“

„No, ali ljubiš? Tega prašanja vsaj ne moreš zasukniti.“

„Povedi mi znamenja in vedel bom, če imam ono bolezen,“ odgori Albin. „Da, jedenkrat sem bil prav, prav zaljubljen, — a tega je uže dolgo. Vsaj se še spominjaš.“

„Ostaneš si vedno jednak“, odgovori Pavla, žalostno se spominjajoč prošlosti.

„Zdaj ljuba Pavla, hočem ti sam dokazati, da sem odkritosrčen.“

„O, poznam te dobro,“ odgovori Pavla i skoro da se nij plakala.

„Poslušaj me pazno, kajti stvar edino le tebe zadeva,“ nadaljuje Albin i se k njej vsede. „Veruješ mi, da sem tvoj prijatelj?“ dostavi i jo prime za roko.

„Kako morem o tem dvomiti, ko vem, kaj si Hjalmaru storil,“ odgovori Pavla, zabi svojo nevoljo, i se hvaležno nanj spominja.

„Dobro, Pavla! če ti torej zagotavljam, da tvoj Alfred nijma srca, česti i vesti, misliš, da ga obrekujem?“

„Ne! a vem, da nijsi dobro podučen“ odgovori Pavla resno.

„Misliva si pak, da imam jaz pravo, i da je častnik v resnici hudoben človek, kar bi lahko dokazal, kaj bi storila?“

„Kaj bi storila?“ ponavlja Pavla in obledi. „Jaz bi se pak z njim poročila, kajti obljubila sem mu, in zaročena sva. Kot soproga njegova, ozdravila bi ga njegovih napak, ker vem da me ljubi.“

„Kaj pak, če te ne ljubi?“

gledaji na želje svojega naroda, in ko bi še tak krepko sedeli na svojih prestolih. I če se more kedaj govoriti, da je glas nara da dostojen čislanja in cenitve, če se kedaj more reči, da je glas naroda zares i glas splošnega zakona prirode mora se vse to reči den denešnji o ruskem narodu. Če bi sodba hotela, da bi slovansko delo za resnico poginila za to, ker bi največja slovanska država ne vzela na sebe dolžno jej treme in trud, naj nikdo ne govori o ruskem narodu, ne o slavjanskih arzenalih, a naj govori le o ruskej vladi, o ruskih vladnih puškah itd. Bilo bi res prehudo, trpeti zdaj toliko, a za to trpljenje žeti novo kazen, i to še kazen v zgodovini, katera gre od roda do roda. Vi si položaja našega v sedanjo minuto predstaviti ne morete, vi ne morete si misliti, kaka peza leži na celej gromadni Rusiji, vi ne morete čuvstvovati, s kakim zamolklim stanom prenaša se ta strašna peza. Zdaj tu, zdaj tam javi se narodno prepričanje v vsej svojej sili, zdaj tu zdaj tam kličejo vojevito svojemu velikodušnemu milemu vladarju carju, zdaj tu zdaj tam prisegajo, da so pripravljeni z vsem, kar koli imajo, da so pripravljeni tudi s svojim življenjem iti v boj za njega, samo da bi jim izrekel svojo blagovoljenje, in delo se mora rešiti ili tako ili drugače. Ali vstane in stopi na svoje mesto naj-mogočnejši — slavjanski narodi za zdaj izgine na mnogo deset in let iz pozorišča evropskega. —r.

Jugoslovansko bojišče.

O padu Djunisa poročamo v prvem članku današnje številke. Od jednega bataljona ruskih prostovoljcev je baje polovica na mestu ostala. Turkov je ležalo cele kupe mrtvih, a vendar so še vedno drugi naprej prodirali.

Turšk telegram iz Ruščuka poroča, da je 31. okt. tudi Aleksinac padel Turkom v roke. Počakati moramo, ali je res to. Uže pred dvema mesecema so poročali Turki, da so Aleksinac vzeli, a nij bilo res. Morda tudi zdaj še nij. Sicer pa Turek ne bode ničesa več dobil, in je dozdej mali Srb dovolj storil, zdaj se začne delo mogočnega brata Rusa.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. novembra.

O notranjih zadevah moremo le malo pisati, ker imamo znano tiskovno svobodo. Do-

„Če moreš vse dokazati, — tega mi ne moreš; ali bi mu mogel srce iztrgati,“ zavrne ga Pavla sočutno. „A zakaj mi danes vse to pripovedavaš, danes ko je najino združenje tako blizo in je dolžnost vsakemu zaupanje mi prigovarjati o možu, s kojim bom potovala skozi vse življenje. Ti v svojej resnicoljubnosti mi vsaj ne boš svetoval, da bi ga pustila?“

„Tvojega preverjenja ti nečem jemati; a bodem i hočem združitev nemožno storiti, katera bi te le onesrečila. Čuj, Pavla! Pri bogu i svojej časti prisegam, da ne bodeš nikdar Strlé-tova soproga!“ reče Albin ter vstane.

„To mi praviš danes, ko sem v tretje oklicana?“ zavrne mu Pavla očitajoč.

„Bog hotel, da bi uže preje mogel!“

„A za boga, kaki vzroki te vodijo?“ praša Pavla in se trese.

Zdajci se odpro duri in Hjalmar vstopi, za njim Strle.

Tu stal je zatoženec, tako lep, kakor vi-

godkov pa nij važnih. Sicer glej naš spredaj stoječi dunajski dopis, iz katerega smo pa žalibog mnogo morali izbrisati iz strahu pred konfiskacijo.

Hrvatski sabor začne jutri budgetno debato. Baje, da ima biti 12. novembra sklenen. — V „Obzoru“ pak se pipljejo v več člankih, o prevažnem za današnjo dobo pitani, je-li imajo historijografa, ili ga nemajo.

Vnanje države.

Srbski minister je ukazal, da imajo vse reserve, ki so še v Belgradu, otiti na granico. Reserve štirih okrajev so uže otšle. Položje je nezmerno ozbiljno. Minister Ristić je baje vtorek rekel, da ako Rusija takoj z orožjem ne intervenira, bode Srbija morala na svojo roko s porto mir skleniti.

Knez Milan je otšel 30. okt. v Deligrad k armadi. Malo kasno! Ko bi bil mladi mož, — bolji mož, bil bi uže v časih hudih bojov v prvih vrstah svojega naroda.

Turška vlada je baje Abdul-Kerim paši uže objavila, da je sprejela osemtedensko primirje in naj torej on sovražnosti neha; ta ukaz je dala svojemu generalu predno je prišel ruski ultimatum.

Rumunska vlada misli zbornici predložiti popolno poročilo o položji, a kar se tiče kraljevskega naslova in pitanja neodvisnosti, bode vlada čakala zbornične inicijative. Terjala pa bode kredita za eventualno sklicanje milic in povišane vojne potrebe.

Nemški državni zbor v Berlinu se je odprl početkom tega tedna. Prestolni govor pravi: Vnanja politika Nemčije se ravno po mirnem značaji politike nemškega cesarja. Obeta dalje skušati mir ohraniti in posedovati pri „sosednjih“ državah in pravi, da se bode nemška kri prelivala le za varstvo nemške časti in nemškega dobička. Sicer pa nemški prestolni govor naglašja da je zdanji svetovni položaj težaven.

Nemški listi pišejo, da je pač mogoče, da Turška sprejme premirje, a da zaradi tega nij treba nikomur misliti na mir.

Dopisi.

Iz Gorice 31. oktobra. [Izv. dopis.]

Prva volitvena borba je končana. V Gorici sta zmagala priporočenca „Sloge“ — pa ne brez agitacije. Vipavcem in deloma Kanalcem nijsta bila po volji in glasovali so za svoja kandidata: dr. Abrama in Faganela, katera sta dobila vsak nad 40 glasov. Na Krasu sta soglasno izvoljena dr. Abram in Fr. Mohorčič. V Tolminu pa Pagliaruzzi in Gorjup. — Volitveni proklam „Sloge“ je veliko nevolje vzbudil — in ne po krivici, ker je zares nekoliko netakten. Dr. Jakopič se je odpovedal kandidaturi. Jutri postavi odbor „Sloge“ kan-

težki, da so mahom Pavlo vse nemirne misli zapustile, katere so Albinove besede v njej zbudile. O ne! Takošna lepa vnanjost ne more skrivati hudobnega srca.

Tako mislila je vsaj Pavla in še bolj srčno ga je pozdravila, nego navadno. A njeno veselje, da je Alfred zopet tu, grenila je misel, da je dvomila o njegovej ljubezni in preveč mislila na Albina. Vsaj te odkritosrčne oči ne morejo skrivati duha, kateri le po denarju hlepi!

A v svojem veselju nij zapazila, kako neuljuden in čmerikav je denes Hjalmar. Govoril je malo in leno sede na zofo.

XV.

Listek, koji je Julika Alfredu poslala, ga je čisto vznemiril; kajti ko pride o polu dne k Linekovim h kosilu, bil je tako zamišljen, da je vsled tega postala tudi Pavla čmerikava. Po jedi se poslovi, a obljubi na večer zopet priti.

Počasi in nerad stopa Alfred do stano-

didate za trgove in veliko posestvo. — Iz Gradiške še nič ne vemo.

Iz Sežane 30. oktobra. [Izv. dopis.]

„Kraške kmetske občine izbrale deželima poslancema **jednodušno** advokata dr. Josipa Abrama v Gorici i „hercoga“ Frana Mohorčiča v Matavunu. Na volišči so bili vsi volilci. — Zadovoljni volilci razišli so se z željo, da bi zmagal mejt drugima dvema kandidatoma i redaktor Viktor Dolenc.“ — Predsedoval je volilcem znani slovenski pisatelj, sodski adjunkt Bogdan Trnovec, o katerem smo včasi sodili, da bode sam kandidiral.

Iz Kanala na Goriškem. 31. okt.

[Izvirni dopis.] V soboto ob 6¹/₂ uri je nastal ogenj v nekem hlevu sredi sosednje vasi Ročinj; kako, se še ne ve prav za trdno, a govori se, da so otroci v hlevu zvrnili lampo s petrolejem. Zapazili so ogenj, ko je uže plamen črez slamnato streho švigal. Požrešen element se je kmalu raztegnil tudi na sosednje hleve, skednje in klajnice in v malo urah je bilo 15 takih duhat vpepeljenih. Sreča še, da je pihala ugodna sapa ter plamen odnašala proč od vasi proti polju, sicer bi bila lahko cela vas pogorela. Pogorelo je mnogo krme, poljskih pridelkov, kmetijskega orodja, pa tudi nekoliko živine. Sosedje iz Avča, Kanala, Ajbe in Doblarja so prihiteli gasit; Kanalci so pripeljali tudi svojo brizgalnico, katera je prav vspešno delala. Posebno so se odlikovali Avčani in Kanalci, katerim se je zraven ugodnega piša zahvaliti, da nijso zgorele na hleve naslonjene stanovalne hiše. Kdor si denes ogleduje pogorišče, ne more skoro razumeti, kako se je mogel požar v take meje vtesniti.

Strah je bil neznansko velik v Ročinji; sosedje so hiteli svoje blago in svojo živino v varnost spravljati, a bili so strašno zbegani, posebno domači moški so bili kakor brez glave; ženske pa so se kmalu zavedle in so prav pogumno gasile.

Škoda nij še cenjena, a gotovo je velika in zadeva uboge Ročinjce tem huje, ker jih uže hude letine zaporedoma tepejo; letos nijso niti kaplje vina, nič sadja, sploh prav prav malo pridelali. Zavarovani so bili le trije pogorelci, dva pa le za stanovalne hiše, koje so le nekoliko poškodovane. Sè slamo pokritih hlevov, za koje je zavarovalnina previsoka, nijso mogli v svoji mizeriji zavarovati. Od kod bode pomoč? to je zdaj nujno prašanje, ka-

vanja polkovnikinje. Še jedenkrat prečita pismo Julikino, v katerem so bile le sledeče besede:

„Pridi denes po polu dne ob četrti uri k nam. S Teboj želim govoriti.

Julika.“

Čudne misli težile so Alfredovo srce, ko stoji pred njim dobro znanimi duri. Kakor močno bil je uže pokvarjen, ipak se je moral nehote v svoje prošlo življenje ozreti. Spominja se, s kolikim veseljem je hitel čestokrat po istih stopnjicah, kakor denes; a tačas še nijso strasti in malovredno življenje boljših čutov v njegovem srcu zadušili. Kako je povrnil tej zvesti deklici njeno ljubezen? Kolikokrat jej je prisegel ljubezen in zvestost, a kako sramotno zabil je svojih priseg! Rad bi se vrnil, kako bal se jej je pred oči stopiti, katero je jedenkrat v resnici ljubil, a jo je svojim neskončnim strastim daroval.

Z vzdihljejem, vzdihljejem po nježnej prošlosti odpre duri in stoji pred Juliko.

Plaho vsklikne, tako se je bila preme-

tero pokladamo posebno našemu novemu deželnemu zboru na srce.

Kmetske občine v Gradišči so volile svoja dozdanja poslanca Dottorija in Deltorreja. — K napovedanemu občnemu zboru „Sloge“ nij prišlo včeraj nič društvenikov; odbor je na to na svojo roko postavil kandidate za trgove Ignacija Kovačiča; — za velikoposestvo Franceta Malniča, velikoposestnika v Kanalu; dr. Rojica in Danijela Godina, župana v Ajdovščini.

Iz Dubrovnika v Dalmaciji 25. oktobra. [Izvirni dopis.] Pretečeni teden vtorek je Dubrovničanom odpeljal parobrod brigadirja generala barona Jovanovića. Gospod general je bil tukaj zaradi svojih mnogih prednostij obče priljubljena oseba. Dobrost njegovega srca, pa udvorljivost njegova ste mu pridobili pri narodu največje sočutje in čislanje. Za to mu je pa narod dan pred njegovim odlazkom tudi dokazal, kako mu je hvaležen in vdan. Občina pa slovansko delavsko društvo sta mu naredila svečano baklado z godbo. Na čelu spreveda je šlo nekaj Dubrovničanov v narodnej obleki, i ti so imeli v rokah svetilnice v slovanskih trobojih, na katerih se je čitalo: „srečan ti put!“ Potem je šlo več sto bakljonoscev, godba polkov kralja belgijskega in grofa Jelačića in na tisoče meščanov. Ko sti godbi svirali, šli so k generalu tukajšnji dostojanstvenici: župan grof Rafo Pučić na čelu občinskega zastopa, direkcija omenjenega delavskega društva, več dostojanstvenikov katoliške in pravoslavne cerkve, inostrani konzuli, deputacija gimnazijskega profsorskega kolegija, častniki in drugi; kadar je godba molčala, razlegali so se neprestano živio-klici. Koncem se zahvali general prebivalstvu in sklepa z ginjenimi besedami: „S Bogom, Dubrovčani!“ Tu živio-klicev nij hotelo končati. — Takega večera v Dubrovniku še nij bilo. Načelnik tukajšnjega političnega urada vitez Rešetar je poslal pozneje generalu poslovno depešo, v kateri se mu zahvaljuje za njegovo blago delovanje.

Ljubljana naj bo vesela, da dobode v svoje središče tako odličnega moža. Tukajšnje prebivalstvo je turobno zaradi odlazka tako priljubljenega generala. Tolaži se pa, kakor kaže zadnja strofa generalu podarjene pesni, z besedami: „Ajde, kad Te udes ciepa i od nas Te drpi baš, — utjeha nas kripi liepa, — da Te bratac prima naš!“

Iz Istre 29. okt. [Izv. dop.] Jaz res ne vem, kaj me je zmotilo, pa sem napisal vzdajnič tisto „nespretno šalo“ v „Slov. Narodu“ o Zvonimirovej slavnosti in o isterskih izborih. Zameril sem se nekaterim gospodom v Trstu, „Primorac“ me je okregal in to nij še vse, na vse to moram tudi izpovedati, da sem „buče sadil“. — Se vé, da bi se bil mogel pogovoriti prej s kakovim isterskim Hrvatom, nego sem napisal ono šalo; bil bi molčal; kajti lahko bi bil doznal: da to nij smešno, če Hrvati „vapiju“ (t. j. „Primorac“, kajti oni, ki bi morali „vapiti“, molčé) za sjeдинjenjem Hrvatske, i da je smešno, da, nepravredno, da Srbi prolivajo kri za osvobodjenje slovanske Bosne itd. No kaj čem, ker nijsem imel take prilóžnosti! Sem-li jaz kriv, da gredo isterski naobraženi mladenči na Hrvatsko, držeči se onega, kakor „Primorac“ pravi: Viva la Spagna, indove si beve e mangia? Sem-li jaz kriv, da nij v celej hrvatskeji strani Istre nijednega pravega svetovnega narodnega človeka? Sem-li jaz kriv, da duhovniki domorodci — no stoj! Eden je zažgal tri polena na čast Zvonimiru, in morda ga bomo še zapisali v število narodnih mučnikov, ker ga neka gospoda toži zaradi tega nedolžnega veselja. Njega bi bil lahko povprašal in poizvedel kako in kaj, no kaj češ — komur je bila „sreče dar klofuta“ — vse prekasno izvé, in tako sem tudi jaz to prekasno izvedel. Zdaj moram izpovedati, da sem „buče sadil“; kajti slavili smo Zvonimira vsak po svoje in izbirali zastopnike v deželni zbor po želji višje gospode jednoglasno vse same Nemce in Italijane tu, a tam prek Učke morda kakovega domorodca, ki je pripravljen glasovati za italijansko pravno fakulteto v kadem „italijanskem“ mestu Istre! — Jaz ne vem, če so vrli „Primorčevi“ prijatelji pričakovali tak izid isterskih volitev, no če se, — onda res v zraku žive, ali pa v kakovej mestnej sobici, ali pa kavani v Koprui ili v Trstu, no v Istri mej zapuščenim „hrvatskim“ narodom nikakor ne. Sámó vpitje: Hrvat, Hrvat, Hrvat in Hrvat je — smešno. Delajte, storite kaj za svoje brate, ki sami ne morejo. S tem boste Zvonimira praznovali in, Srbom konkurenco delali, sicer ste le smešni patroni.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Z Dunaja 2. nov. (Po končanem ure-dovanji.) **Turčija ruski ultimatum le**

z nekimi pogoji sprejela, kar pa Rusija odbija. Razpor mej Rusijo in Turčijo je pred vratmi. Srbi so Deligrad izpraznili, stojé pri Ražanjih.

Domače stvari.

— (Na vseh svetnikov dan) je vrela po starej navadi vsa Ljubljana na pokopališče ven, spominjat se svojih mrtvih. Čitalnični pevci so zapeli par nagrobnih pesnij z znano izvrstnostjo.

— (S neg) je zapadel uže po gorah. Pri nas dva dni sicer solnce sije, a mraz nam naznanja bližajočo se zimo.

— (Slovanska čitalnica v Trstu) napravi dne 4. novembra t. l. koncert, katerega program je: 1. Jenko: „Na moru“, moški zbor. 2. Campana: „Blagi san“, solospjev od gospodič. de Lickel. 3. Godefroid: „Molitva“ (méditation) igrajo gosp. Engelhardt, Pollich in Trouvé. 4. Wendler: „Večerna“ četvero-spev. 5. Umlauf: „Radost in žalost srca“, igrajo na citrah gospodič. Mankoč in Maver. 6. Jenko: „Strunam“, solospjev od gospoda Vadna. 7. Vogel: „Cigani“, moški zbor. Za koncertom plesna zabava. Začetek ob 8¹/₂ uri zvečer. Op. Dozvoli se tudi vlazek vsakemu gospodu nečlanu z družino, kateri dobije program. — Via S. Francesco Nr. 4. I. nadstrop.

— (Izkopali so), kakor se nam s Koroškega piše, blizu Stražišča na koroško-štajerski meji nedavno velik lončen pisker, v katerem je bilo 20.000 srebrnih vinarjev, ki so tehtali kakih 23 dunajskih funtov. Denar je dobro ohranjen, akopram nekoliko zarujavel in kaže se, da je avstrijsk iz 13. in 14. stoletja.

— (Iz Podgorja) 31. okt. se nam piše: 28. t. m. peljal je po isterskeji železnici dvoren vlak nadvojvodo Karla Ludovika v Pulj, kjer je bila nedeljo 29. svečanost odkritja carja Maksimilijanovega spominka. Denes 31. popelje se Nj. carska Visokost zopet posebnim vlakom nazaj v Divačo. — Tu smo imeli 8 dni zapored strahovito burjo, ki je hotela odnesti vse, in le 5 ° R. gorkote. — Trgatev je končana, a kapljice, kakor povsodi letos, le malo, radi tega je vino zelo drago. — Obče hvalijo novo odprto progó; o tem pošljem v kratkem dopis.

— (Zločin.) Iz Podgorja se nam piše: Pri hektometru 224 mej Rakitovcem in Pod-

nola, akopram se mu nij nikdar bolj čestivredna dozdevala, nego zdaj. Oči njene izraževale so tako plemeniti ponos in nebeški mir, kakor bi bila prišla iz družega boljšega sveta in je tu le, da izpolni kako sveto obljubo. Iz obličja njenega sijala je čista vera in utrjeno upanje, katero je v oni svet obrnjeno, kjer prenehajo vse srčne bolečine.

Alfred obstoji, kipu podoben, pred ono stvarjo, katero je jedenkrat ljubil, a pozneje njeno srce tako silovito ranol. Srce se mu krči, ko vidi, koliko je zakrivil.

„Gotovo se čudiš, da sem te k sebi pozvala; a vzrok temu izvedel bodeš kmalu,“ nagovori ga Julika. „Spravila bi te v hude zadrege, ko bi od tebe zahtevala moja pisma. A tega ne storim, ker vem, da jih nemaš več, in so v oblasti neke ženske.“

Častnik ostrmel odstopi.

Julika nadaljuje:

„Ne moti me. Oporekala ti ne bodem ničesar, a sestrinsko moram te opomniti. Veruj

mi, Alfred, prošel mi je vsaki čut jeze, sebičnosti in žaljenega ponosa; želim pak govoriti s toboj kot tvoja mladostna prijateljica, katera bi ti možno misli, vredne poštenjaka, prigovorila.“

Julika utihne.

Alfred imel je oči neprenehoma v njo vprte. Mirno in brez opazek pripoveduje mu Julika, kar se je zgodilo, o anonimnem pismu in pogovoru Albina s tujko.

„A Julika, zakaj si pustila, da se je Albin v to stvar vtikal,“ kriči Alfred razjarjen.

„Za to, Alfred, ker bi bilo sovraštvo te ženske brezkončno, ko bi izvedela, da si uže s Pavlo zaročen; nadalje ker bi Pavla drugače sodila, nego jaz, in končno, ker bi lahko doktor Linek od one osebe izvedel, da si njegovo ime zlorabil, in v svojej jezi bi se gotovo nad toboj maščeval.“

„Julika, Julika, kako blagodušno je tvoje srce!“ vzdihuje Alfred, ter si obraz zakrije.

„Alfred! Svojo dolžnost, kot sorodnica

sem izpolnila,“ odgovori Julika, gre k njemu in dene roko na njegovo ramo. „Si pak li v resnici preverjen, da sem ti dobro storila, če je preverjeno tvoje srce, da mi moraš le kolikaj biti hvaležen, povrni mi s tem, da osrečiš Pavlo. Pomisli, njej zahvaliti se bodeš moral ne le za mirno življenje, tudi materijalno stanje ti bode ona zboljšala; presodi vse svoje čine in ne bodi tolikanj lehkomisljen. Ne vdaj se, kakor dozda, slepo kastimljen. In ko bodem slišala, Alfred, da si postal zopet oni vestni mladenič, kateri si se mi v mladosti dozdeval, potem bodem zadovoljna, kajti sreča Pavle in tvoja je tudi moja. Če mi pak še to zadnjo nado uničiš in onesrečiš to mlado zaupljivo deklico, potem mi ne ostane družega, nego umreti; kajti porok sem bila, da nijiš toliko nehvaležen. Kaj ne, da bodeš vse storil, kar je v tvojej moči, da bo Pavla srečna?“

Angeljsko milo vpre Julika svoje oči v Alfreda in lehna rudečica jo oblije. Ginjen poljubi Alfred njeno roko. (Dalje prih.)

gorjem, zadel je osebni vlak 1501 pred-
včeranjem iz Pulja prišedši na kaci 75 kilo-
gramov teško skalo, ki je ležala na tirih, ter
hlaponu na cilindru odtrgala oba plinova pe-
telina. Vlak moral je vsled tega vstaviti, ter
se je zamudil 21 minut. Blizu onega kraja
kder se je včini to, zapazili so vlakovi pro-
vodniki tri ljudi. Tekli so za njimi, a ker je
bilo uže 6. ura zvečer, pogubili so se jim v
temi — Kot sem poročal, vozil se je baš oni
večer nadvojvoda Karl Ljudevit posebnim dvor-
nim vlakom iz Pulja v Divačo. Ker so ljudje
še zelo surovi po teh krajih, ter se večinom
jeze radi nove proge, menilo se je, ka so Nj.
Visokosti hoteli streči po življenji. Tukajšnja
c. kr. colnina poslala je troje oddelkov finan-
čne straže na patrolo, a nij se zalotilo ničesa.
— Tri sumljive individue iz Brežic imenom:
Josip in Tone Kontestabile, ter Valentin Olenik
aretirala je včeraj žandarmerija. Preiskava, ki
se je vršila v Podgorji, bila je jako ostra, a
do zdaj brezvspešna. — Vjetnike so odgnali
denes v Koper. — Nesreča bila bi lahko strabo-
vita, ker je na onem kraji slučajno zarez, a
razven tega še svet visi, v razmerji 1 : 50;
lahko bi bil vlak vskočil iz tira, 'pak razdro-
bil vse voze. Senzacija mej potniki bila je
ogromna. — Le temu, da je hlapon pretrgal
skalo in ne prevozil jo, gre hvala, da se nij
zgodila hujša nesreča. Za omenjenim vlakom
vozečemu se dvornemu vlaku nij se pripetilo
ničesa.

Razne vesti.

* (Novembarski avancement) ob-
sega sledeča povišanja v višje šarže: 3 feld-
maršallejtnanti, 7 generalmajorjev, 19 polkov-
nikov. Pri pešcih: 33 podpolkovnikov, 44
majorjev, 60 stotnikov 1. razreda, 63 stotnikov
2. razreda, 148 nadporočnikov, 87 poročnikov
in 173 kadetov. V generalštabu 9 pod-
polkovnikov, 13 majorjev, 11 stotnikov in 18
nadporočnikov. Pri konjiki 7 podpolkovni-
kov, 9 majorjev, 14 ritmajstrov, 27 nadporoč-
nikov, 49 poročnikov in 46 kadetov. Pri lov-
cih 1 major, 6 stotnikov 1. razreda, 8 sto-
tnikov 2. razreda, 25 nadporočnikov, 19 po-
ročnikov, 25 kadetov. V artileriji 2 pod-
polkovniki, 6 majorjev, 9 stotnikov 1. razreda
42 stotnikov 2. razreda, 44 nadporočnikov, 37 poroč-
nikov, 27 kadetov in podčastnikov. Pri ženijski
četi 8 podpolkovnikov, 9 majorjev, 21 sto-
tnikov 1. razreda, 4 stotniki 2. razreda, 15
nadporočnikov, 6 poročnikov. V pionir-
skem polku 1 podpolkovnik, 1 major, 1 sto-
tnik 1. razreda, 8 stotnikov 2. razreda, 4 nad-
poročniki, 4 poročniki, 7 kadetov. Mej voja-
škimi zdravniki 1 štabni nadlečnik, 6
štabnih lečnikov, 5 polkovnih lečnikov 1 raz-
reda, 16 polkovnih lečnikov 2. razreda, 19 nad-
lečnikov. Mej računovodji 7 stotnikov 2.
razreda, 11 nadporočnikov, 34 poročnikov in
25 narednikov. Vsega skup je torej avan-
ziralo: 85 podpolkovnikov, 90 majorjev, 110
stotnikov 1. razreda, 197 stotnikov 2. raz-
reda, 273 nadporočnikov, 244 poročnikov,
332 kadetov in podčastnikov. Avancement se
drži čisto v normalnih mejah; poleg tega, da
sta na čelu povzdignjena dva ruska carjeviča
je morebiti pomena vredno še to, da je tudi
avstrijski poslanik v Belgradu, knez Wrede, za
polkovnika avanziral.

* (Velika pravda) se je začela zdaj
na Dunaji proti ustanovnikom neke fosfatne
delniške družbe. Zatožen je nek bivši častnik,
dva advokata, pa dva posestnika. Zatožba jih
dolži doljufije. Obravnavanje uže trpi več dnij
in poklicanih je kakih 27 prič.

* (K smrti obsojen) je bil v Last-
Laku v severnej Ameriki mormonski „škof“
Jakob Lee, ker je bil ukazal posekati spre-
vod emigrantov. Ker je po postavah omen-
jene države dovoljeno, da si zločinec sam iz-

voli, ali hoče biti obešen, ob glavo dejan ali
ustreljen, si je škof izvolil zadnji način smrti
in ga bodo 26. januarja 1877 podrli. Mor-
moni so ona sekta reformirane cerkve v Ame-
riki, ki zraven drugih čudnih stvari tudi
mnogoženstvo zapoveduje.

* (V Pragi je umrlo) od 15. do 21.
oktobra 116 oseb, mej temi 86 domačih.
Mrtvih otrok je rodilo se 6; največ ljudi,
namreč 27 jih je umrlo 17. oktobra, naj-
manj, t. j. 11 pa 19. dan. Od umrlih je bilo
66 moškega, 50 pa ženskega spola.

* (Nevarnost petrolejevega so-
para.) Nekateri ljudje imajo navado, da
lampo prav malo puste brleti, ko gredo spat,
ali pa če je kak bolnik v sobi. Nek zdravniški
časnik pripoveduje, kako je to nevarno. Po-
seben ako je petrolej slab, razširi se po sobi
sopar, ki je mešan z obilnimi sajami; ta se
vleže na nos, oči in dihalne organe, da je
človek v nevarnosti, da zaduši, ako zaspi.
Svetilnica naj torej vedno svitlo gori ali pa
naj se čisto ugasne.

Dunajska borza 2. novembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)		
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld.	65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	70
1860 drž. posojilo	108	50
Akcije narodne banke	825	—
Kreditne akcije	145	—
London	124	45
Napol.	9	95
C. k. cekini	5	95
Srebro	104	50

Štev. 6106.

Razglas

obligacij kranjske zemljiške od-
veze, ki so bile 31. oktobra 1876 izsrečkane:

S kuponi po 50 gld. štev. 163, 226, 245,
246, 260, 277, 322, 455;
s kuponi po 100 gold. štev. 60, 106, 298,
315, 433, 436, 497, 552, 571, 586, 587, 613,
614, 737, 754, 1358, 1409, 1626, 1664, 1813,
1861, 1872, 1957, 2011, 2024, 2090, 2123,
2151, 2419, 2450, 2455, 2493, 2494, 2543,
2577, 2590, 2633, 2746, 2813, 2823, 2846,
2892, 2925, 2947, 2982, 3004, 3063, 3097,
3103;

s kuponi po 500 gold. štev. 203, 425,
446, 525, 574, 612, 631, 717;

s kuponi po 1000 gold. štev. 27, 144,
164, 243, 276, 395, 405, 424, 530, 566, 579,
744, 753, 1514, 1519, 1522, 1545, 1610,
1666, 1723, 1759, 1790, 1839, 1903, 1919,
1944, 1953, 1965, 1990, 1997, 2005, 2024,
2096, 2252, 2340, 2488, 2540, 2553, 2569,
2571, 2636, 2693, 2741, 2815, 2829, 2833;

s kuponi po 5000 gold. štev. 46, 68,
236, 420, 431, 567, 603;

Lit. A. štev. 1174 za 250 gold., — štev.
1218 za 100 gld., — štev. 1258 za 10.000 gld.,
— štev. 1629 za 5000 gold., — štev. 1705
za 50 gold.;

s kuponi po 5000 gold. štev. 44 z de-
ležnim zneskom z 4300 gold.

Omenjene obligacije se bodo v izsrečkanih
kapitalnih zneskih v avstr. velj. po šestih me-
secih od dneva srečkanja po predpisu postav-
nih pravil v gotovem denarji pri kranjske de-
želnej blagajnici v Ljubljani plačevale, katera
bo tudi za neizsrečkani znesek 700 gold. obli-
gacije štev. 44 za 5000 gold. nove obligacije
izdala.

1. novembra:
Hlaky iz Istre
Pri Stomu: grof Pače iz Pon-
viča. — Balanc iz Pruske. — Kosk
iz Dunaja. — Duminic iz Reke. — Bah
iz Gorice.
Pri tiskarji: Litman iz Dunaja. —
Oven iz Radovljice. — Herman iz Du-
naja. — Sigismund iz Reke.

Zadnje tri mesece pred zapadnim obro-
kom zamenjuje (skontira) deželna blagajnica v
Ljubljani izsrečkane obligacije, kakor tudi vse
kupone kranjske zemljiške odveze.

Razen omenjenega se še to na znanje
daje, da se lastniki sledečih uže poprej iz-
srečkanih obligacij še niso oglasili za plačilo
s kuponi štev. 74 po 50 gold.;

štev. 49, 137, 204, 346, 494, 601, 921,
1254, 1326, 1432, 1843, 1855, 1937, 1939,
2041, 2369, 2576, 2928 po 100 gold.;

štev. 211, 218, 310, 503, 553, 569 po
500 gold.;

štev. 234, 244, 290, 656, 708, 893, 987,
1114, 1502, 1590, 2037, 2302, 2492, 2830
po 1000 gold.;

štev. 218 po 5000 gold.;

Ker po nastopu za izplačanje izsrečkanih
obligacij odločenega časa pravica za plačevanje
obresti odpade, torej se lastniki navedenih
obligacij opominjajo, naj se oglasijo za izpla-
čanje kapitalnih zneskov, ter se bodo obresti,
ako bi jih privilegirana c. kr. avstrijska na-
rodna banka na kupone iz dobe po nastopu
za izplačanje kapitala odločenega časa izpla-
čala, pri izplačanju kapitalnega zneska obli-
gacij odtegnile.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 31. oktobra 1876.

Štev. 14481.

(334—3)

Razglas.

Prepovedano je prah iz preprog, cunj itd.
skozi oknja na ulice otresati.

Prestopek te prepovedi se bo na podlagi
magistratnega razglasa od 22. decembra 1852
št. 5662, v denarjih ali z zaporom kaznoval.

Mestni magistrat v Ljubljani,

22. oktobra 1876.

Pri gospodu Ivan Nep. Kautzhammer-u,
kot trgovcu železa in dragocenosti v Ormužu
sprejme se

učenec,

ki mora slovenskega in nemškega jezika zmožen
biti in dobre šolske spričevala imeti. (336—3)

Novo sladko

Ljutomersko vino

liter po 40 kr.

se toči

v gostilni „pri zvezdi“

na cesar Jožefovem trgu. (344—1)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini
boleznej z vspešnim učinkom in sicer tako,
da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo
pri hiši imeti. (53—29)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Naznanilo.

Dozvoljujem si s tem svojim p. n. naročnikom in občinstvu
naznanjati, da od denes zanjaprej v mojej prodajni nici tudi

gorko šokolado, čaj, punš in haš-pastete

serviram; tudi je pri meni **bralna soba** z več ilustriranimi in
dnevniimi časniki. Za mnogobrojno obiskovanje prosi
z odličnim spoštovanjem

Rudolf Kirbiš, konditor,
prej Kaprec, kongresni trg.

(341—2)